

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3086/2024
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Црномарковић, адвокат из ..., против туженог Института за нуклеарне науке „Винча“, чији је пуномоћник Иван Ивановић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1402/24 од 19.06.2024. године, у седници одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1402/24 од 19.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 207/23 од 17.10.2023. године, исправљеном решењем истог суда П1 207/23 од 26.12.2023. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужила у радном односу на неодређено време код туженог почев од ...2012. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљу врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време почев од 01.08.2012. године. Ставом четвртим изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева да се обавезе тужени да тужиљу распореди на послове који по врсти и степену стручне спреме одговарају пословима ... сарадника за испитивање ... Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 591.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1402/24 од 19.06.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П1 207/23 од 17.10.2023. године, исправљена решењем истог суда П1 207/23 од 26.12.2023. године, у ставу првом, другом и трећем изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је тужила у радном односу на неодређено време код туженог почев од 01.08.2012. године и да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време почев од ...2012. године. Ставом

другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом и шестом изреке првостепеног суда П1 207/23 од 17.10.2023. године, исправљена решењем истог суда П1 207/23 од 26.12.2023. године и одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 591.750,00 динара и обавезана тужиле да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 283.875,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиле да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 49.500,00 динара у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је по основу три уговора о делу ступила на рад код туженог почев од ...2012. до ...2014. године ради обављања послова ... на граничном прелазу ... и ... Након тога, по основу више сукцесивно закључених уговора о обављању привремених и повремених послова почев од ...2014. године обављала је исте послове непрекидно до 31.12.2020. године који су били систематизовани актом о организацији и систематизацији послова код туженог. Све време тужиле је обављала исту врсту послова као и други ... сарадници који су запослени на неодређено време код туженог и у истом обиму.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је са позивом на одредбу чл. 31, 32, 197. и 199. Закона о раду оценио да је тужиле била у радном односу код туженог у периоду од ...2012. до 31.12.2020. године по основу сукцесивно закључиваних уговора о раду и уговора о привременим и повременим пословима. Посао је обављала у континуитету и све време је обављала исте послове. Сходно томе стекли су се услови да јој радни однос на одређено прерасте на радни однос на неодређено време почев од ...2012. године па је усвојио тужбени захтев изузев у делу захтева који се односи на распоређивање тужиле на послове стручне спреме који одговарају пословима ... сарадника за ... у којем делу је тужбу у том делу захтева одбацио.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Закључује да је првостепени суд изгубио из вида да у овом случају мора да се примени Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 108/13). Чланом 27е став 34. назначеног закона прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године. Каснијим изменама те одредбе ова забрана је продужавана до истека сваке следеће календарске године. Само изузетно од ове забране радни однос са новим лицима могао

се засновати уз сагласност тела Владе на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35). Одредбе Закона о буџетском систему су одредбе посебног закона у односу на одредбе Закона о раду и представљају *lex specialis* сходно одредби члана 105. Закона о буџетском систему. Првостепени суд приликом одлучивања о тужбеном захтеву тужиле није имао у виду назначену одредбу које имају предност у примени у односу на члан 37. Закона о раду, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев као неоснован.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Наиме, стоји чињеница да је одредбом члана 37. Закона о раду, прописано у којим случајевима рад на одређено време може прерасти у рад на неодређено време. Рад тужиле по уговорима о делу који су трајали до 31.12.2013. године не може се третирати као рад из радног односа јер нису закључени уговори о раду у смислу одредби Закона о раду. Дана 01.01.2014. године тужила је са туженим закључила уговор о обављању привремених и повремених послова (касније је следило више таквих уговора). До дана 01.03.2014. године када су ступиле на снагу измене и допуне Закона о буџетском систему, нису били испуњени услови предвиђени чланом 197. Закона о раду да би се могло сматрати да је радни однос тужиле прерастао у радни однос на неодређено време. Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 108/13) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са другим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31.12.2015. године (члан 27е став 34), а каснијим изменама те одредба забрана је продужавана до истека сваке следеће календарске године. Изузетно од ове забране радни однос са новим лицима могао се заснивати уз сагласност Владе на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35). Одредбом члана 105. Закона о буџетском систему прописано је да ако су одредбе других закона односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона. Стога је другостепени суд правилно поступио када је применио назначене одредбе и преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле као неоснован.

Наводима из ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Неприхватљиво је становиште изнето у ревизији да се оваквим тумачењем Закона о буџетском систему нарушава одредба члана 60. Устава Републике Србије, а ово из разлога што одредбе Устава регулишу начела и представљају опште норме чија се примена даље разрађује посебним законским прописима. Одређеним законским прописима могу бити суспендоване одређене одредбе других законских прописа, а који припадају законима истог ранга у погледу важности, што је и овде случај јер Закон о буџетском систему у паралели са Законом о раду представља закон општег карактера, али с обзиром да Закон о буџетском систему садржи посебну норму као *lex specialis*, то је иста морала бити примењена под условима којима је прописано.

Сходно напред изнетом, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић